

**Särtryck ur Göteborgs
handels- och
sjöfarts-tidning 3
december 1942.
Svensk...**

Vardagstryck



Svensk opinion och svensk statskonst

Det norska folket halvsvälter. Det är ont om alla slag av livsmedel. Många varor saknas alldeles. Även på dem som finnas är tillgången ytterligt knapp. Havregryn har exempelvis icke funnits till salu i Oslo på ett år. Smör och margarin har det varit så ont om att en stor del ha sina kuponger för dessa varor i behåll, emedan de icke kunnat erhålla något på dem. Den salta sillen är nu en saga blott i Oslo. Klippfisk och fiskmjöl finns ännu mindre partier av hos detaljisterna, men är alldeles utsålt hos grossisterna. Potatis, som länge saknats, har åter kommit i handeln. Det befaras, att tillgången ånyo sinar under vinterns lopp.

Riksmarskalk Göring gav för någon tid sedan det tyska folket en försäkran att om också andra folk i Europa skulle komma att hungra, skulle det tyska folket förskonas därifrån. Det norska folket tillhör dem, från vilka tyskarna hämta sina livsmedel. Norge får icke blott underhålla de tyska trupperna i landet. Livsmedel, särskilt fisk, frånges landets barn för att sändas till Tyskland.

Mot denna bakgrund får man se det avtal om varuutbyte mellan Sverige och Norge, som den svenska regeringen slutit med de tyska inkräktarna i Norge.

Enligt detta avtal skall Norge från Sverige importera matvaror för 2,630,000 kronor, läkemedel för 750,000 kronor och råstoffer för jordbruket 190,000 kronor. Industrivaror skola införas för 40,000,000 kr.

Sverige skall från Norge införa matvaror för 4,300,000 kronor, råvaror för jordbruket för 25,650,000 kr., råvaror för industrien 20,000,000 kr.

Här faller genast i ögonen, att Sverige från Norge inför livsmedel för nära 2 miljoner kronor mera än det exporterar dit.

De matvaror vi exporterar äro för 600,000 kr. hästkött (300 ton), för 60,000 kr. renkött (40 ton), för 1,050,000 kr. ärter (1,000 ton), för 900,000 kr. sirap (1,200 ton).

Av livsmedel införa vi från Norge för 700,000 kr. färsk fisk, för 1,000,000 kr. salt fisk, för 300,000 kr. salt sill, annan sill för 450,000 kr., sockersaltad torskrom för 450,000 kr, fiskkonserver för 50,000 kr., torkad fisk för 400,000 kronor.

Så skall Norge betala Sverige 8,000,000 kr. för tjänster och Sverige Norge 5,000,000 kr. för samma sak. Vad är det för tjänster? Är det fel gissat, att de "tjänster" Norge skall betala för, är de s. k. permittenttågen? Är gissningen riktig, behöva inga reflexioner knytas därtill.

Det har synts den svenska utrikesledningen angeläget, att försöka framställa detta avtal i en så oskyldig dager som möjligt. Den har genom sina

språkrör låtit förklara, att de norska matvaruleveranserna skola avräknas på den tyska fiskkvoten, d. v. s. på den myckenhet fisk, som tyskarna frånges norrmännen. Kolningsugnar- na, som vi lämna, skulle vara avsedda att skaffa de norska fiskarna gengasbränsle.

Vem bestämmer, hur mycket av de norska fiskfångsterna, som går till tyskarna och huru mycket, som norrmännen få behålla? Vem avgör, vart det gengasbränsle går, som framställs i kolningsugnar- na? Det är icke norrmännen. Den svenska regeringen har ingenting att säga till om i den saken. Den kan icke utöva någon kontroll. Inför den svenska utrikesledningens blåögda trohjärtenhet, vore man färdig att tillönska den förmånen av salig Kellings förböner, om man icke för sig såge hans ironiska leende.

På Tysklands vapenbroder Finland offra vi miljoner och åter miljoner. Vi betala Danmark för de livsmedel, som det exporterar till Finland. När det galler Norge införa vi därifrån för mer än 4 miljoner kronor livsmedel. Försvaret är, att annars äta tyskarna upp det också. Vi ta maten från våra hung- rande norska bröder, under förevänd- ning att annars bemäktigar sig in- kräktarmakten den. Är det ett skäl, som anständigtvis kan anföras? Och detta avtal träffar den svenska rege- ringen, medan möten hållas runt om i landet för att giva uttryck åt vår sympati med det hemsökta, plågade men okuvade norska folket. Kan verkligen någon svensk man eller kvinna med god smak förtära den fisk, vi frångit norrmännen? Kan någon svensk taga befattning med den? Om vi det göra, böra vi åtminstone in- ställa alla dessa möten, som anordnas för att uttrycka vår solidaritet med det norska folket. Må vår regering affischera blåögd troskyldighet, sven- ska folket är för renhårigt för att spela med.

Vad sägs om den tirad med vilken Dagens Nyheters inspirerade advoka- tyr för detta avtal mellan de tyska inkräktarna och den svenska rege- ringen slutar. »Det är emellertid ett önskemål som uppbärs av en mycket stark opinion här i landet att genom särskilda hjälpaktioner tillföra de nödlidande i Norge nödvändiga livs- medel. Den frågan — den viktigaste av alla — är tyvärr alltför olöst». Detta kommer som pricken över i-et sedan det försäkrats, att »den påstådda misstämningen», som särskilt tilläggs- avtalet angående fisk för 1 miljon kronor för de där kolningsugnar- na framkallat, »icke ger fog för några svenska självanklagelser».

Vi ömma för norrmännens nöd. Vi vilja »tillföra dem» livsmedel. Vi finna det samtidigt i sin ordning att vi taga maten från dem.

»Vi» äro i detta fall icke det svenska folket. Det är regeringen och dess pressdrabanter.

